

Zas Latweeschu lauschu draugs.

1837. 7 Oktbr.

40ta lappa.

Zaunas sinnas.

Is Pehterburges. Gohdigs Kreewu semneeks Nowgorodes gubberment, Gri-gori An-drejew wahrda, zittfahre bija lassijis eeksch tahm awihsehm, fo tag-gad Pehterburgâ Kreewu semneekem sagahda, to gudru mahzibu, ka brihnum' wairak augtu warroht sadabbuht, kad waffarai nahsoht, seemas rudsus un waffaras meeschus samaisitus issehjoht. Gudrs wihrs arri pats to leetu gribbeja isprohweht, saberre 20 stohpus meeschu ar 10 stohpeem rudsu un pehrnâ waffarâ tohs issehje sawa lauka stuhriâ. — Meeschi itt labbi un kupti usdihge, niknas sahles ne kahdas ne bija starpâ. Ap Labrentscheem jau deewsgan bija sabreedusch, un kad nu tohs iskuhle, tad parahdijahs, ka winnam tee 20 stohpi sehklas 400 stohpus plahwuma bija isdewusch. — Rudsu sahle ap-patsch meescheem mas garraka bija auguse pah 7 tulkeem, bet isfkattijahs lohti wessela un kupta. Pawaffarâ winna dauds stipraki auge, ne kâ tee rudsi, kas eerakstâ laikâ issehiti, un kad scheem sahle wehl ne ohlekti bija garrumâ, tad pee winneem jau wahrpas aismettahs. Arri tē niknas sahles ne atraddahs starpâ. Stohbri usauge garraki pah 3 ohlektim, wahrpas bija leelas un pilnas, un grandini agraki sabreede, ne kâ zitti rudsi. Preeksch Labrentscheem winni tikke iskulti un isdewe no teem 10 stohpeem sehklas 240 stohpus plahwuma. — Scho wissu isstahstijis, gudrs semneeks to grahmatu, fo awihschu sagahdatajam pah to rakstija, ar scheem wahrdeem beidse: "Ka man tik dauds plahwuma nahje, to es tik tahm labbahm mahzibahm pateizu, fo eeksch awihsehm atraddu, no furrahm arri jau dauds zittas derrigas leetas esnu mahzijeas; uh es luhdsu pasem-migi, lai zeenigi lungi sehohs mannus rakstus arri leek fluddinah, ka jel arri zitti semneeki us tahdu derrigu wihsi sawus laukus sahktu apseht un ka win-neem, tãpatt kâ man, par labbu isdohotohs." — Awihschu sagahdatajs pah scho gudru semneeku dewe sinnah tam augsti zeenigam sinnatneekam pah wissu krohna naudun un muischahm un schis zaur Nowgorodes wihz-gubbernateru ar sawadeem raksteem tam par to likke pateikt, ka winsch ne ween awihschu gudrahm mahzi-bahm tik prahstigi effoht paklausijis, bet saweem brahteem par labbu to arri liz-zis fluddinah, fo pats isprohwejis un atraddis labbu essam. (G. E.)

Is Rihges. Nupatt no Baldohnes wehl skaidraku sinnu dabbujam pah to nabbagu seewu, kas ne senn sawu gohtinu tik neganti lehti pahrdewe, kâ

muhfu 36ta lappa stahstija. Taggad, Nawehts Deews! muhfu pilssehtai par gohdu nahze gaismâ, ka ta wiltiba ne mas ne us Rihges tirgu, bet ne zif taht no Baldohnes paschas effoht notikkuse, un ka ta seewa, Deews sinn, us kurreu mallu dewusees, ne mas wairs ne atrohdoees.

Is Wahzsemmes. Preeksch 50 gaddeem dsihwoja tur kahdâ zeemâ, ne zif taht no tahs pilssehtas, kam wahrds: Riffingen, gohdigs fainneeks, tas zitteem zeema laudim arween pahrdewe afmina-ohgles, kas, sinnaams, Wahzsemme lohti rettas; un tadeht arri ne weens ne warreja saprast, kur winsch meschâ tif pulku isrohfoht. Tarschu pirms winsch aismigge, wehl mihtam draugam un fainnam isteize, kur ta weeta effoht; un no ta laika schis arri fleppen tahs ohgles israkke un few dauds naudas ar tahm nopelnija. Bet ne fenn schis wihrs aberumâ irr nomirris un nu wairs ne weens zilweks tannâ mallâ ne siun, kur nemt tahs afmina-ohgles, kas nu pa to garxu laiku tur katram zilwekam tif mihtas palikke, ka jau drihs dohma, bes tahm ne istikfoht. — Raug, zilweks, pasfaules mantas tew laikam nu gan nahktu rohfa, ja to, ko tu labbu sinni, zitte em flehptu; bet zitteem darridams sinnamu, kas winneem par labbu un par preeku, tu teescham few sakrahtu dauds labbakas mantas, ko arri nemtu lihds, kad nahwe temi aisweddihs.

Is Deemeru semmes. (7 Septbr.) Tihro-lexu semme peederr Estreikeru Feiseram. Tur bija draudse no 400 zilwekem, kurreem sawâ paschâ dsimtenê tizzibas deht gauschi grubti klahjabs, jo tee zitti laudis tannâ mallâ winneem weenâ gabbalâ pahri darrija. Wairs ne warreja iszeest, tadeht ar sawu waldineeku sinnu pawissam atschkihrahs no sawas dsimtenes un pagahjuschâ neddetâ gahje us Druhshu semmi, kur kehnisch pa Schlehstëru walsti winneem deesgan weetas fohlijis eedoht.

Is Londones. Skottu wihrs, Gairns wahrda, ne fenn tur leelijabs, ka leelu strehki appaksch uhdens warroht peldeht. Zitti, to ne gribbedami tizzeht, ar winnu us naudu derreja, ka to ne mas ne spehfoht. Bet luhk, winsch Zemses uppê 160 pehdas taht appaksch uhdens peldeja, kamehr atkal fpirgts un wessels uhdens wirsû parahdijabs.

• Sinna pahr jaunuu grahmatinu.

Swehti Deewa-wahrdi, prohti wezzas un jaunus derribas raksti, irr tâ, kâ leels un baggats Deewa dahrs. Tur atrohnami augligi kohki un fkaistas pulkes, wesseligas sahles un arri ruhktas mehtras un ehrlschki ar asseem schubburaineem sarreem. Ire tif baggats un swehtigs, ka zilwekam waijag' buht labbi dsihwojuscham, un tikluschi mahzitam, kad wissu gribb isstaigah un no katra kohka kahdu krahjuminu fewim falassih. Tapeh; zitti Deewa-wihri ar gudru padohmu tahdu krahjuminu irr falassijuschki no bihbeles wahrdeem, un fewischki behrneem un jaunekleem par labbu farakstijuschki. Luters fazzija, ka ne effoht ne weens kohks tannâ dahrsâ, pee ka pats naw klabbinajis, un kahdus labbus auglus fewim nofrattijis. Winsch tohs augtus, kas pawissam wairak waijadsigi

pee labbas tizzibas un gohbdigas dshwofchanas, falikke sawâ masâ katkifimî; — leelaku krahjumu wehl sakrahje sawâ leetâ katkifimî. Lutera masais katkifimis wisseem behrneem no galwas mahzams. Kad to skaidri ismahzijuschees, tad lai wehl zittus Deewa-wahrdus mahzajs. — Ne zif ilgi, tad weens Kursemmes mahzitajs Lutera masu katkifimî wairojis ar dauds bihbeles-wahrdeem, tà fâ Latweefchu lauschu draugs jums sawâ laikâ stahstijis (9tâ lappâ 1836tâ gaddâ.) — Nu arri weens Widsemmes jauns mahzitajs tahdu grammatinu farakstijis un to wirfrakstu tahdu lizzis:

Ko mums buhs mahzitees, ja mehs gribbam par Deewa behrneem palikt. D. Lutera ihfa isstahstifchana tahs Kristigas Ewangeliskas mahzibas, isskaidrota un apstiprinata ar fwehteem bihbeles wahrdeem. Rihges pilssehtâ drikkhehts pee W. S. Häcker 1837.*)

Kad nu tà irr, fâ fw. Pahlwils raksta (2. Tim. 3, 16. 17.): "Wifs raksts no Deewa eedohts, irr arri derrigs pee mahzifchanas un t. j. pr., tad laikam arri schinnî grammatinâ buhs labba mahziba atrohnama. Tapeh; mehs steidsamees, jums par to sinu doht. — . . . . r.

Seefas fluddinafchana.

Widsemmes augsta Keisera gubernementes-waldifchana schinnî gaddâ 19tâ Merz mehnefi N 1588 tahdu pawehleschanu basnizas-pehrmindereem par labbu islaidust:

1mâ kahrtâ. Pagasteem tà, fâ us kowenteem tiks nospreests un fâ augsta basnizas-pohrsteeru-teefa to apstiprinahs, saweem basnizas-pehrmindereem buhs doht kahdu atlihdsinafchanu, kamehr tee stahw sawâ ammatâ, — jeb naudâ, jeb labbibâ, jeb arridsan ar to, fâ teem kahdas darba-deenas atnemm.

2trâ kahrtâ. Basnizas-pehrmindereem teef wiffas schkuhtis atlaistas. Tâpatt arridsan, kad basnizu, mahzitaja-muischu, jeb fshohlas-nammu jaunu usraisa moi pahrtaisa, tad basnizas-pehrmindereem teef atlaista kohku, kalku un wiffu zittu waijadfigu leetu peewefchana. Pee tahdahm buhwefchanahm teem arri naw neds nanda makfajama, neds strahdneeki dohdami.

*) Scho katkifimî par 10 kap. subr. warr dabhuht eeseetu Rihgâ Deubner-funga grammatu kantori un Dppefalna mahzitaja muischâ. — Wet fshahbe, fâ tahdâ grammatinâ, fo tok jauneem behrneem par labbu sagahdaja, drikketajam tik dauds wiffefchanas gaddijahs! — Zittâ weetâ winsch wahrdu starpâ tahs waijadfigas fshmites pawiffam pamette, zittâ tohs zihparus, fas us bihbelt aisrahda, tik nepareiff uslikke, fâ mehs tohs wahrduš sawâ bihbelt ne mas ne warram atrast, (luhto 5tâ lappu-puffe pee treschas bihbeles weetinas tohs zihparus: Sibr. 43, 21.). Daschâ weetâ atfal likke wahrduš moi zittadi moi zittus, ne fâ eeffch bihbeles stahw. (Luhko 9tâ lappu-p. pee 2tras bihbeles weetinas no appafschas: 1 Jah. 3, 2. — 2otâ lappu-p. pee 2tras bihbeles weetinas no appafschas: Jehf. 1, 14. 15. — 4otâ lappu-p. pee 1mas bihbeles weetinas no augfchas: 2 Pehr. 3, 9. un tà f. pr.) H. S.

3schâ fahrtâ. Mahzitaja teefa, jif pehrmindereem maksajama, teef uslikta paga steem, tâ, ka pehrmindereem naw ne kahda mahzitaja teefa maksajama.

4tâ fahrtâ. Kad tahda shehlastiba, ko Reiserâ gubernementes-waldischana basnizâs-pehrmindereem nowehlejusi, ne teef kahdam basnizâs-pehrminderam par labbu, tapeh; ka tas naw par sâimineeku, tad tahdam basnizâs-pehrminderam zittu kahdu atlihdshinaschanu waijag'us kowenti nospreest, un augstakai basnizâs-pohrsteeru-teefai par apstiprinaschanu preefschâ lif.

5tâ fahrtâ. Basnizâs-pehrmindereem basnizâ buhs nowehstees pirmâ bentî; un kad kahds basnizâs-pehrminderis, kamehr wehl sawâ ammatâ stahw, jeb kad jau ar gohdu wahjibas un wezzuma deht irr atlaisis, ar nahwi aiseet, tad kahdâ noliktâ weetâ kappfehtâ teef glabbahes un naw maksajama ne kahda nauda, neds basnijai, neds mahzitajam, neds ffohlmeisteram, neds swannitajam. ....r.

S l u d d i n a f c h a n a.

Schinî nebbetâ wehl paliks gattawa ta septita no muhsu gramatinahm, ko fâuz: Deewa wahrdû mihlotajeem ohtru sehju. I. No spreddikeem atkal diwi no Lutera pascha atraddahs eefschâ, pirma: pahr Jesus lihdsibu no ta skabarga brabla azzî, un ohtra: pahr to lihdsibu no ta netaisna namma-turetaja; II. sinnas pahr fahribas beedribahm un III. atkal tschetri no teem wahrdeem, dwehselehm par atspirgshanu; probti: no mantas krahshanas un winnas algas, no zilweku weenlihdshibas, no tahs deetwischligas nofkumschanas un pasales preefa, un no tizzibas spehfa.

Sinna, jif naudas 5. Oktober-mehn. deenâ 1837 eefsch Rihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda.		Par	Maksaja:	Sudr. nauda.	
		Rb.	S.			Rb.	S.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1	15	1	pohdu (20 mahrzineem) wassu	7	—
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1	—	—	tabaka	—	65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1	80	—	fweefta	1	80
—	ausu	—	60	—	dselses	—	75
—	firnu	1	50	—	linnu, frohna	2	10
—	rupju rudsu = miltu	1	25	—	brakka	1	90
—	bihdeletu rudsu = miltu	1	50	—	fannepu	—	80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2	30	—	schichtu appinu	2	50
—	meeschu = putraimu	1	50	—	neshkichtu jeb prezzes appinu	1	50
—	eefala	1	5	—	muzzu filku, egju muzzâ	5	35
—	linnu = sehklas	3	25	—	lasdu muzzâ	5	50
—	fannepu = sehklas	1	20	—	smalkas fahls	4	30
1	wesumu seena, 30 pohbus smaggu	3	—	—	rupjas baltas fahls	4	50
barrotu	wehrschu galku, pa pohdu	1	—	—	wahti brandwihna, pussdegga	6	50
				—	dimdegga	9	—

Weenu sudraba rubli warreja dabhuht par 357½ kapeikeem warra naudas.

Tihds 5. Oktober pee Rihges irr atnahkuschî 1175 fuggi un aisbraukuschî 1025.

Drihw drikket. No juhrmallas-gubernementu augstas walbischanas puffes:

Dr. C. E. Napier sky.